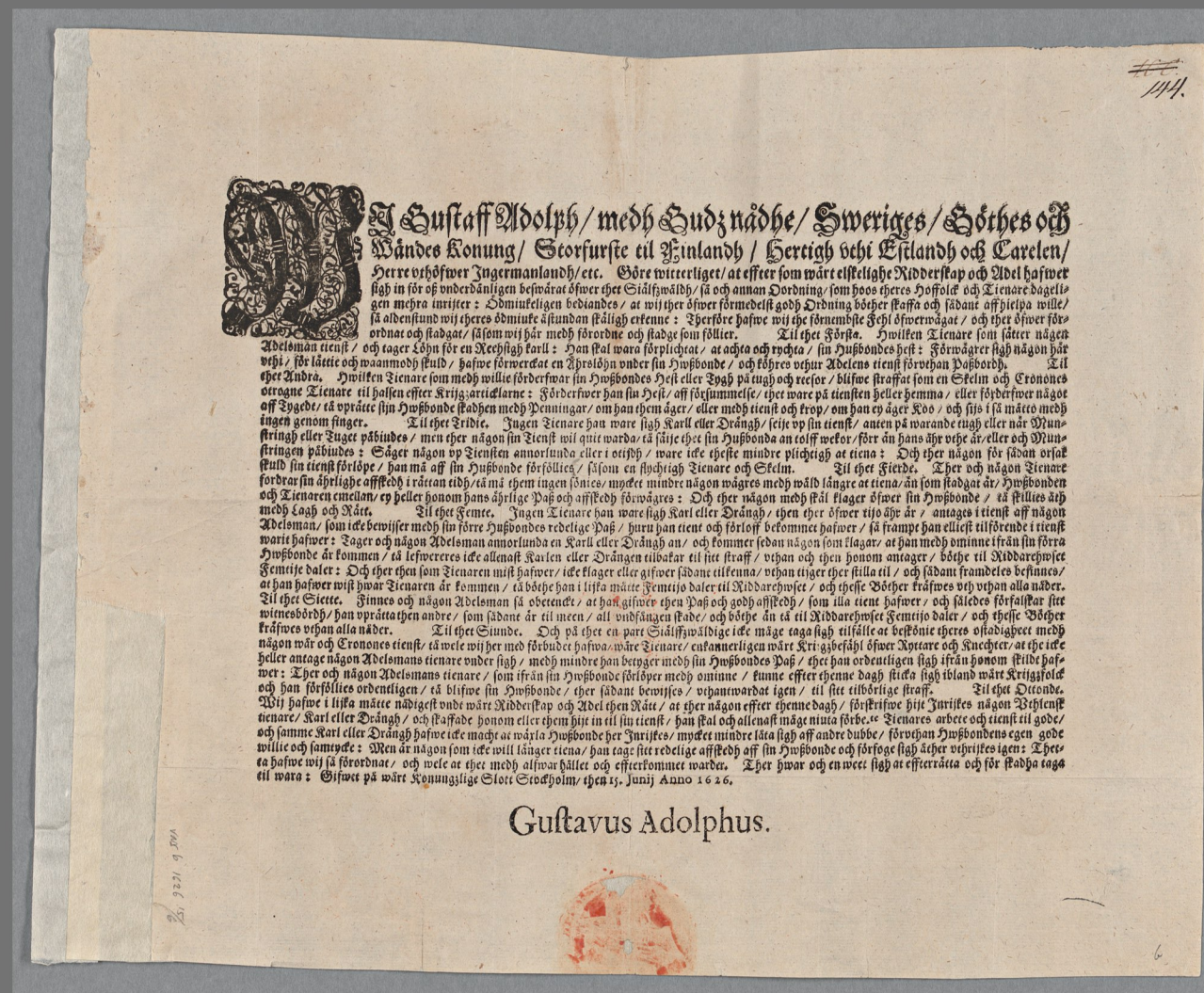

Wj Gustaff Adolph, medh Gudz nådhe, Sweriges, Göthes och Wändes Konung ... at effter som ...

SOT // Utbrutna ligg. fol. extra stort format / Kungl. förordningar / Exemplar B

Tillkomstår 1626
Digitaliserad år 2016

Gustaff Adolph / medh Gudz nådhe / Sveriges / Gøthes och Wändes Konung / Storfurste til Finlandh / Hertigh vchi Estlandh och Carelen /

Herre vthöfwer Ingermanlandh / etc. Göre witterliget / at effter som wårt elskelighe Ridderkap och Adel hafwer sig in för och vnderdånigen beswårat öfwer thet Siälffwäldh / så och annan Ordning / som hoos theres Hoffolk och Tienare dageligen mehra inrister : Ödmuikeligen bediandes / at wis thet öfwer förmedelst godh Ordning böcher skaffa och sådant affhielpa wille / så aldenstund wis theres ödmuikaste åstundan skäligh erkenne : Thersföre hafwe wis the förnembste Fehel öfwerwågat / och thet öfwer förordnat och stadgat / såsom wis här medh förordne och stadge som föllier.

Til thet Första. Hvilken Tienare som sätter någon Adeloman tienst / och tager Löhn för en Ræchsig karll : Han skal wara förpligat / at achta och rykta / sin Husbondes hest : Förwågrer sigh någon här vchi / för lättie och waanmodh skuld / hafwe förwerkat en Åhrslöhn vnder sin Husbonde / och köhres vthur Adelenz tienst förvthan Passbördh. **Til thet Andra.** Hvilken Tienare som medh willie förderfwar sin Husbondes Hest eller Tygh på tugh och reesor / blifwe straffat som en Skelm och Cronones orogne Tienare til halsen effter Krijgsartiklarne : Förderfwer han sin Hest / aff försummelse / thet ware på tiensten heller hemma / eller förderfwer något aff Tygede / så vprætte sin Husbonde skadhen medh Penningar / om han them åger / eller medh tienst och krop / om han ey åger Röd / och sijn i så måtto medh ingen genom finger. **Til thet Tredie.** Ingen Tienare han ware sigh Karll eller Drångh / seise vp sin tienst / anten på warande tugh eller när Munstringh eller Tuget påbiudes / men thet någon sin Tienst wil quit warda / så säise thet sin Husbonda an tollf wekor / för an hans åhr vche år / eller och Munstringen påbiudes : Säger någon vp Tiensten annorlunda eller i osiggh / ware icke theste mindre pligigh at tiena : Och thet någon för sådant orsak skuld sin tienst förlöpe / han må aff sin Husbonde förföllies / såsom en flychthig Tienare och Skelm. **Til thet Fierde.** Thet och någon Tienare fordrar sin åhrliche affskedh i rättan tidh / så må them ingen sönies / mycket mindre någon wågres medh wäld längre at tiena / an som stadgat är / Husbonden och Tienaren emellan / ey heller honom hans åhrliche Pass och affskedh förwågres : Och thet någon medh skäl klager öfwer sin Husbonde / så skilles åhr medh Lagh och Rätt. **Til thet Femte.** Ingen Tienare han ware sigh Karll eller Drångh / then thet öfwer tijo åhr år / antages i tienst aff någon Adelsman / som icke bewisser medh sin förre Husbondes redelige Pass / huru han tienst och förloff bekommet hafwer / så frampe han elliest tilförende i tienst warit hafwer : Tager och någon Adelsman annorlunda en Karll eller Drångh an / och kommer sedan någon som klagar / at han medh öminne ifrån sin förre Husbonde år kommen / så lesvereres icke allenast Karlen eller Drängen tilbakar til sitt straff / vthan och then honom antager / böthe til Riddarehwsset Femtise daler : Och thet then som Tienaren mist hafwer / icke klager eller gifwer sådant tilfenna / vthan tiger thet stilla til / och sådant framdeles befinnes / at han hafwer wist hwar Tienaren år kommen / så böthe han i lijka måtte Femtise daler til Riddarehwsset / och thesse Böcher kråfwes vch vthan alla nåder. **Til thet Siette.** Finnes och någon Adelsman så oberende / at han gifwer thet Pass och godh affskedh / som illa tienst hafwer / och således förfalskar sine wienesbördh / han vprættat then andre / som sådant år til meen / all vndfängen skade / och böthe an så til Riddarehwsset Femtise daler / och thesse Böcher kråfwes vthan alla nåder. **Til thet Siunde.** Och på thet en part Siälffwäldige icke måge taga sigh tilfalle at bestömie theres ostadigheet medh någon wår och Cronones tienst / så wele wis her med förbudet hafwa / wåre Tienare / erkannerligen wåre Krijgsbefåhl öfwer Ryttere och Knechter / at the icke heller antage någon Adelsmans tienare vnder sigh / medh mindre han betyger medh sin Husbondes Pass / thet han ordentligen sigh ifrån honom skilde hafwer : Thet och någon Adelsmans tienare / som ifrån sin Husbonde förlöper medh öminne / kunne effter thenne dagh sticka sigh ibland wårt Krijgsfolk och han förföllies ordentligen / så blifwe sin Husbonde / thet sådant bewisses / vthanwardat igen / til sitt tilbörliche straff. **Til thet Niunde.** Wis hafwe i lijka måtte nådigest vndt wårt Ridderkap och Adel then Rätt / at thet någon effter thenne dagh / förskrifwe hijt Juristes någon Bestienst tienare / Karll eller Drångh / och skaffade honom eller them hijt in til sin tienst / han skal och allenast måge niuta förbe. Tienares arbete och tienst til gode / och samme Karll eller Drångh hafwe icke macht at wårla Husbonde her Juristes / mycket mindre låta sigh aff andre dubbe / förvthan Husbondens egen gode willie och samtycke : Men år någon som icke will länger tiena / han tage sitt redelige affskedh aff sin Husbonde och förfoge sigh åther vthristes igen : Thet ta hafwe wis så förordnat / och wele at thet medh allwar hållet och effterkommet warder. Thet hwar och en weet sigh at effterrätta och för skadha taga til wara : Gifwet på wårt Konungzlige Slotte Stockholm / thet 15. Junij Anno 1626.

Gustavus Adolphus.

Ms. B. 1026. 157

